

Resum executiu

Objectius de l'estudi

Les anàlisis basades en evidències sobre els reptes als quals s'enfronten les persones adultes amb baixos nivells de qualificació i competències són essencials per als responsables polítics. Comprendre els patrons que afecten les seves feines —incloses les tendències d'ocupació, la complexitat laboral, els desajustos de competències, el desenvolupament d'habilitats i les característiques dels treballadors com el gènere, l'edat o l'educació— pot ajudar a dissenyar estratègies eficaces. Aquestes estratègies haurien de permetre desplegar el seu potencial tot reduint els riscos de pèrdua de lloc de treball, atur de llarga durada o ocupació persistent de baixa qualitat.

Introducció

Context

El mercat laboral europeu ha experimentat canvis significatius en els darrers anys, marcats per la pandèmia de la COVID-19 i la crisi energètica derivada de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia. Les tendències de digitalització i automatització també han transformat el panorama de l'ocupació i del desenvolupament de competències, exigint una actualització contínua i habilitats digitals més avançades en gairebé totes les ocupacions.

Aquestes transformacions han posat de manifest la vulnerabilitat de les persones adultes amb baixos nivells de qualificació i competències, que afronten una disminució d'oportunitats laborals, sovint condicions de treball desfavorables i un risc creixent d'atur de llarga durada o inactivitat. A més, l'envelliment de la població europea i les perspectives negatives de la força laboral reforcen la necessitat d'aprofitar el potencial dels treballadors amb baixos nivells de competències.

Definició de persones adultes amb baixa qualificació i competències

El desenvolupament de competències és un procés multidimensional i dinàmic que va més enllà de les adquirides en entorns educatius formals, incloent també les obtingudes mitjançant la formació, l'aprenentatge informal i l'experiència laboral.

Segons el Cedefop (2017), les persones adultes amb baix nivell de competències inclouen no només aquelles amb baixa qualificació formal, sinó també aquelles

amb qualificacions mitjanes que treballen en ocupacions elementals o que presenten dèficits en competències digitals o cognitives.

En aquest estudi:

- Les persones amb baixa qualificació són les que tenen nivells educatius entre 0 i 2 de l'ISCED.
- Les persones amb baixos nivells de competències són aquelles que treballen en llocs que requereixen baixos nivells d'habilitat.

Aquest col·lectiu no és homogeni: inclou persones amb característiques i necessitats diverses, cosa que exigeix una estratègia integral per a la seva millora formativa.

Metodologia

L'estudi combina múltiples fonts:

- Microdades de la segona onada de l'ESUS del Cedefop
- Previsions de competències del Cedefop
- Indicadors d'ocupació i competències
- Dades d'Eurostat (AES, EU-LFS, ICT, EU-SILC)

S'han aplicat anàlisis descriptives, proves estadístiques (chi-quadrat) i models de regressió logística per identificar factors associats als llocs de treball de baixa qualificació.

Resultats principals

Gènere i edat

- Els homes tenen lleugerament més probabilitat de tenir baixa qualificació o feines de baixa qualificació, però la diferència es redueix.
- Les dones fan més activitats digitals bàsiques, mentre que els homes destaquen en habilitats digitals avançades.
- Els joves i els treballadors de més edat concentren més baixa qualificació.
- Les dones i els treballadors grans mostren menor satisfacció salarial.

Trajectòries educatives i laborals

Formació

- Més de dos terços dels treballadors en feines de baixa qualificació tenen educació secundària baixa o inferior.
- Molts tenen formació professional (FP), amb diferències segons el camp.
- Un nivell educatiu més alt redueix el risc d'ocupació de baixa qualificació.
- Existeixen desajustos importants entre formació i lloc de treball.

Ocupacions

- Predominen les ocupacions elementals, agrícoles i oficis manuals.
- Són feines amb poca autonomia, baixa complexitat i escasses oportunitats d'aprenentatge.

Aquest tipus de feines desincentiva la millora de competències i limita la mobilitat laboral.

Desajustos educatius

- Alta incidència de sobrequalificació i infraqualificació, especialment entre titulats de FP.
  - Major desajust en feines elementals, serveis i operadors de maquinària.
-

Competències digitals

- Hi ha competències bàsiques en comunicació digital, però mancances en creació de contingut i resolució de problemes.
  - Aquestes mancances són crítiques perquè són les més demandades pel mercat laboral.
-

Evolució de l'ocupació

- Disminució d'oportunitats per a persones amb baixa qualificació.
  - Es preveu una reducció del **32% d'aquests llocs de treball fins al 2035**.
  - Major risc d'atur per a aquests col·lectius.
-

Condicions laborals

- Les persones amb baixa qualificació guanyen un **18% menys** de mitjana.
- Un terç està en risc de pobresa o exclusió social.
- Pitjor qualitat laboral en ocupacions elementals i de serveis.

Reptes específics

- Bretxa salarial persistent
- Menor accés a formació per a dones i treballadors grans
- Necessitat de programes formatius específics i inclusius

Conclusions

El futur de les persones adultes amb baixa qualificació a Europa presenta reptes importants:

- Reducció d'oportunitats laborals
- Baixa participació en formació contínua
- Risc d'atur i ocupacions de baixa qualitat

Tanmateix, la millora de les competències i qualificacions pot generar beneficis importants en ocupabilitat, qualitat laboral i cohesió social.

És essencial reforçar la col·laboració entre centres educatius, empreses, representants dels treballadors i responsables polítics per construir un mercat laboral més inclusiu i resiliència, capaç d'afrontar les transicions digital i verda.